

Servei d'Assessorament Municipal i Intervenció Urbanística

Exp. C-6-21

Municipi: Villena

Assumpte: Informe sol·licitat per l'Ajuntament sobre modificació del Pla General derivada de l'execució d'obra pública.

AJUNTAMENT DE VILLENA
PL. SANTIAGO, 1
03400 VILLENA

ANTECEDENTS DE FET

PRIMER. En data 30 de desembre de 2020, té entrada en el Servei Territorial d'Urbanisme d'Alacant la sol·licitud remesa per l'Ajuntament de Villena en què insta aquesta administració que es pronuncie sobre determinats aspectes urbanístics relatius a la tramitació d'una modificació del Pla General a conseqüència de l'aprovació dels projectes "Supressió de pas a nivell i reurbanització del carrer Rosalía de Castro" i "Millora de la seguretat viària intersecció de les carreteres CV-81 i CV-80".

SEGON. En el cas que es planteja, indica l'Ajuntament que l'Administració autonòmica ha redactat i aprovat els projectes indicats en l'antecedent anterior. El vial projectat es divideix en 4 trams, dels quals dos transcorren per sòl urbà, un altre per sòl no urbanitzable i el quart parcialment per sòl urbà i parcialment per no urbanitzable. Es preveu l'execució de 4 gloriets, tres de les quals en sòl urbà i la quarta en sòl no urbanitzable.

El projecte justifica la compatibilitat urbanística, si bé assenjala l'existència de lleugeres diferències respecte a les alineacions previstes en el Pla General "atesa la diferència d'escales a les quals es treballa en cada un i en transcórrer del temps i la seua evolució en aquests 25 anys aproximadament".

TERCER. El planejament municipal vigent a Villena és el Pla General aprovat definitivament per la Comissió Territorial d'Urbanisme en data 7 de maig de 1991. Segons assenyala l'Ajuntament, el projecte aprovat afecta les alineacions de determinades unitats d'execució en sòl urbà, previstes en el Pla General però no desenvolupades fins hui. En concret, afecta les UE-18, UE-20, UE-21 i UE-22. Davant de la necessitat d'abordar una modificació del Pla General motivada per l'aprovació del projecte d'obra pública, l'Ajuntament planteja la consulta en els aspectes següents:

1. Possibilitat de tramitar de forma separada la modificació del Pla General relativa als sòls urbans i la relativa als sòls no urbanitzables i, en cas afirmatiu, tramitar en primer lloc la relativa als sòls urbans.
2. Òrgan substantiu i ambiental en el procediment de modificació del Pla General.
3. Possibilitat d'iniciar la tramitació de la programació de les unitats d'execució afectades prèviament o simultàniament a la modificació del Pla.

FONAMENTS DE DRET

PRIMER. Com a qüestió preliminar, cal indicar que en la consulta que formula l'Ajuntament no s'hi adjunten plànols, ni una anàlisi detallada de la incidència del projecte en l'ordenació establida en el Pla General, per la qual cosa el present informe s'elabora en funció de la informació que ha facilitat l'Ajuntament, i el contingut d'aquest pot veure's afectat després d'una anàlisi més detallada de la proposta concreta que eventualment formule l'Ajuntament.

SEGON. L'article 20 del Decret legislatiu 1/21, de 18 de juny, del Consell, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'ordenació del territori, urbanisme i paisatge (d'ara en avant, TRLOTUP), defineix el pla general estructural com aquell que estableix l'ordenació estructural d'un o diversos municipis, i determina que la seua aprovació és prèvia i necessària per a l'aprovació dels altres instruments de planejament municipal. D'una altra banda, l'article 35 del TRLOTUP estableix les determinacions de l'ordenació detallada, com a desenvolupament de l'ordenació estructural. I l'article 38 del mateix text legal estableix les funcions i àmbit del pla d'ordenació detallada.

Atesos els dos nivells d'ordenació establits en la Llei, estructural i detallada, l'aspecte rellevant a l'efecte de la primera qüestió que planteja l'Ajuntament no és la classificació del sòl, sinó si les modificacions proposades afecten l'ordenació estructural o la detallada.

Ha d'indicar-se que l'article 21 del TRLOTUP estableix que forma part de l'ordenació estructural la xarxa primària, definida en l'apartat 1 de l'article 24 de la manera següent:

"1. La xarxa primària és el conjunt d'infraestructures, dotacions i equipaments, públics i privats, que tenen un caràcter rellevant en l'estructura urbanística municipal. Els elements que integren la xarxa primària estaran interconnectats i distribuïts de manera equilibrada en el territori, i comprendran, almenys, els següents:

- a) Xarxa interurbana de comunicacions viàries, ferroviàries, portuàries i aeroportuàries.*
- b) Xarxa viària estructurant de carrers, avingudes o places de primer rang.*
- c) Parcs públics, amb una extensió mínima de cinc metres quadrats per habitant, en relació amb el total de població prevista en el pla.*
- d) Si escau, xarxa de transport públic, urbà o metropolitana, i xarxa de circulació no motoritzada.*
- e) Dotacions i equipaments l'àmbit de servei dels quals supere el seu entorn immediat."*

En el supòsit present, la infraestructura projectada conforma les vores sud i oest del nucli urbà raó per la qual, segons el parer de qui subscriu, té caràcter rellevant en l'estructura urbanística, per la qual cosa ha de considerar-se un element de la xarxa primària. Per tant, la modificació del pla que tinga per objecte la incorporació d'aquest element de la xarxa primària afectarà l'ordenació estructural del pla.

Qüestió diferent és la possibilitat que, a conseqüència del projecte aprovat, hagen d'introduir-se modificacions en l'ordenació detallada establida en el pla per a les unitats d'execució que, segons s'indica, resulten afectades. En aquest aspecte, la modificació afectarà l'ordenació detallada. És a dir, si afecta la modificació pretesa als dos nivells d'ordenació, segons el que s'ha fixat en l'article 62 de l'LOTUP, les dues modificacions hauran de tramitar-se de manera separada, si bé la tramitació podrà ser simultània, seguint en aquest cas les regles establides en l'article 62 esmentat.

TERCER. Respecte de la segona de les qüestions plantejades, l'article 44 del TRLOTUP, en l'apartat 2.c), atribueix a la conselleria competent en matèria d'urbanisme la competència per a l'aprovació definitiva de "els plans que fixen o modifiquen l'ordenació estructural, siguen municipals o mancomunats." I l'apartat 6 atribueix als ajuntaments la competència per a l'aprovació dels plans d'àmbit municipal "que fixen o modifiquen l'ordenació detallada". En conseqüència, la competència per a l'aprovació definitiva de la modificació estructural serà autonòmica, i la de la modificació detallada serà municipal.

Quant a la determinació de l'òrgan ambiental i territorial, l'article 48.c) del TRLOTUP assenyala el següent:

"c) Òrgan ambiental: òrgan de l'Administració que realitza l'anàlisi tècnica dels expedients d'avaluació ambiental i territorial, formula els informes ambientals i territorials estratègics, i les declaracions ambientals i territorials estratègiques, i en col·laboració amb l'òrgan promotor i substantiu, vetla per la integració dels aspectes ambientals, juntament amb els territorials i funcionals, en l'elaboració del pla.

I l'article 49 diu, al seu torn, que:

"1. L'òrgan ambiental serà l'òrgan autonòmic dependent de la conselleria competent en medi ambient, excepte en els supòsits establits en l'apartat 2 d'aquest article.

2. L'òrgan ambiental serà l'ajuntament del terme municipal de l'àmbit del planejament objecte de l'avaluació ambiental, sense perjudici de l'assistència i la cooperació de les diputacions provincials d'acord amb la legislació de règim local, en els casos següents:

a) En els instruments de planejament urbanístic que afecten únicament i exclusivament l'ordenació detallada del sòl urbà definida en el present text refós.

b) *En els instruments de planejament urbanístic que, en el desenvolupament de planejament avaluat ambientalment, afecten exclusivament l'ordenació detallada del sòl urbanitzable definida en el present text refós.*

c) *En els instruments de planejament urbanístic que afecten exclusivament l'ordenació estructural del sòl urbà que compte amb els serveis urbanístics efectivament implantats, sense modificar l'ús dominant de la zona establida en l'ordenació estructural."*

En conseqüència, en la mesura en què la modificació d'ordenació detallada afecte exclusivament el sòl urbà, l'òrgan ambiental i territorial serà l'Ajuntament.

QUART. Respecte de la possibilitat d'iniciar la tramitació de la programació de les unitats d'execució afectades prèviament o simultàniament a la modificació del Pla, l'article 114 del TRLOTUP estableix que els programes d'actuació integrada tindran per objecte:

a) *Ordenar el procés de gestió urbanística.*

b) *Regular les relacions entre propietaris, urbanitzador i administració.*

c) *Determinar els drets i obligacions de les persones afectades, delimitant el seu contingut econòmic.*

d) *Planificar la cronologia i etapes per al desenvolupament de les obres i actuacions reparcel·latòries.*

e) *Delimitar o redelimitar unitats d'execució.*

f) *Concretar reserves de terrenys per a habitatges subjectes a algun règim de protecció pública.*

g) *En el seu cas, programar l'edificació de solars o la rehabilitació d'edificis."*

És a dir, els programes són exclusivament instruments de gestió encaminats a l'execució de les previsions del planejament. Bé és cert que l'article 117 del mateix text refós recull la possibilitat que *"En absència d'ordenació detallada, o quan aquesta o l'ordenació estructural pretenga modificar-se, el programa d'actuació integrada s'acompanyarà d'un pla parcial, pla de reforma interior, estudi de detall o modificació del pla d'ordenació detallada. Aquests plans establiran, completaran o remodelaran l'ordenació detallada o estructural, en tots o alguns dels seus aspectes, i es tramitaran i aprovaran juntament amb el programa d'actuació integrada."*

Per tant, o bé l'Ajuntament tramita prèviament la modificació del pla, i a continuació procedeix a la programació, o tramita simultàniament la modificació del pla en el si del mateix procediment i amb el mateix àmbit territorial del programa. El que no resulta viable és iniciar la tramitació del programa sobre una ordenació diferent de la vigent i sense acompanyar la proposta de l'instrument de planejament necessari per a establir l'ordenació que es pretén executar.

Respecte de la contestació d'aquesta consulta, l'article 5.7 del Decret 8/2016, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament dels òrgans territorials i urbanístics de la Generalitat, estableix, entre les atribucions d'aquesta Direcció General, la d'"Evacuar –previs els informes tècnics o, inclús, dictamen de l'òrgan urbanístic o territorial de la Generalitat que es considere oportú– les consultes que, en qüestions de planificació o legislació urbanística i d'ordenació del territori, o la seua aplicació, li formulen els ajuntaments o entitats del sector públic de la Comunitat Valenciana. **Les consultes, en cap cas, no tindran caràcter vinculant"**.

D'altra banda, us informem que, amb la finalitat que siguen accessibles per qualsevol persona i servisquen d'ajuda als municipis en la seua labor d'aplicació de la legislació urbanística, les contestacions de la Direcció General d'Urbanisme a consultes efectuades per ajuntaments a partir de l'any 2020, es publiquen en la web de la Conselleria en l'adreça següent:

<http://politicaterritorial.gva.es/es/web/urbanismo/consultes-presentades-per-ajuntaments>

EL DIRECTOR GENERAL D'URBANISME